

Na 38825.

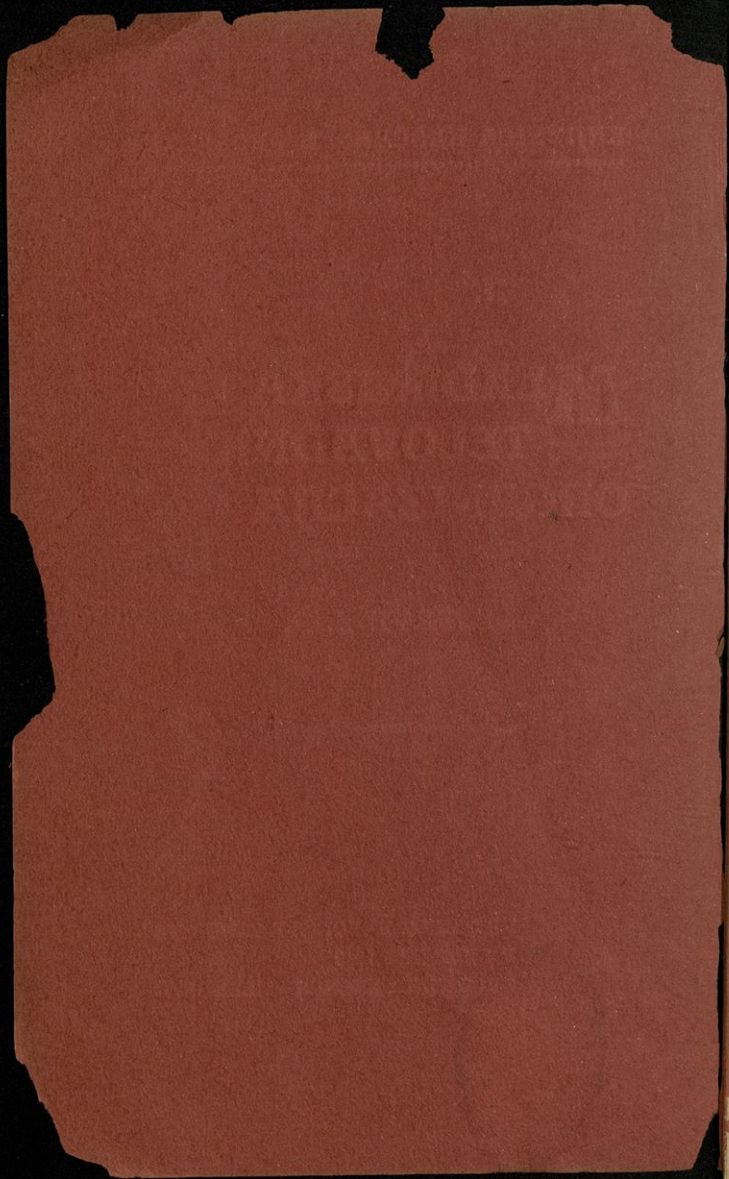
KNJIŽNICA KRŠČANSKE PROSVETE

II.

MLADENIŠKA :
== TELOVADNA
ORGANIZACIJA :

SESTAVIL I. P.

NATISNILA KATOLIŠKA TISKARNA
V LJUBLJANI 1910
ZALOŽIL KONZORCIJ »MLADOSTI«

KNJIŽNICA KRŠČANSKE PROSVETE

II.

MLADENIŠKA
TELOVADNA
ORGANIZACIJA

SESTAVIL I. P.

K. k. Studienbibliothek Laibach

NATISNILA KATOLIŠKA TISKARNA
V LJUBLJANI 1910
ZALOŽIL KONZORCIJ »MLADOSTI«

inv=03000 7734

Predgovor.

Predsedstvo Zveze Orlov je bilo nemalokrat v zadregi, ko je dobivalo od več strani poročila, da bi tu ali tam radi ustanovili telovadni odsek pa ne vedo, kako pričeti in kako odsek voditi. Zveza naj pomaga, ta prošnja je bila navadno konec pisma. In Zveza je res pomagala. Poslala je govornika, ki je imel ob ustanovitvi dvojno nalogo: mladeniče navdušiti, obenem pa dati tudi potrebnih navodil za vodstvo odseka. Večkrat je bilo govorniku težko uspešno izvršiti v kratko mu odmerjenem času obe nalogi. Zato pa se je tudi večkrat zgodilo, da je bil odsek ustanovljen, voden pa popolnoma napačno. Pa so prihajala povpraševanja, kako naj storimo to ali ono. Tako se je razvilo večkrat dolgo dopisovanje med predsedstvom Zveze in odseki.

Iz takih in enakih dejstev se je rodila potreba po nekakem opravilniku za odseke, okrožja in Zvezo samo. Predsedstvo Z. O. je poverilo meni nalogo, da sestavim tak opravilnik za organizatorično delo v naši mladeniški telovadni organizaciji. Delo mi je bilo olajšano vsled tega, ker sem sodeloval pri sestavi poslovnika za odseke, okrožja in Zvezo. Ko je bil opravilnik sestavljen, sta ga pregledala dva v to določena člana predsedstva Z. O., da je dobil na ta način nekako uradno potrdilo tudi od predsedstva samega. Vsled tega so vsa določila tega opravilnika obvezna za vse člane in voditelje naše mladeniške organizacije.

Ker vežejo določila opravnika vse člane, je pa želeti, da se člani tudi s temi določili natančno seznani. To se zgodi lahko dvojnim potom: 1. da si vsak član sam nabavi en iztis te knjižice, ali pa 2. da se opravnik članom pri fantovskih večerih čita in razlaga. Ta drugi način bi jaz priporočal tudi za ta slučaj, da ima vsak član svoj opravnik. Ravno vsled tega, da bi bilo čitanje in tolmačenje opravnika olajšano, sem si izbral obliko katekizma.

Marsikdo bo našel mnogo nepopolnega v teh določilih. Tega sem se zavedal sam, ko sem opravnik sestavljal. Zavedal pa sem se tudi, da nekaj popolnega sedaj še ni mogoče dati, ker naša organizacija sama še ni popolna, temveč je podobna mladem fantu, ki raste in se razvija v svojih telesnih in duševnih močeh. Eno veselo dejstvo pa je pri tem razvitku. To namreč, da mora vsak nepristranski opazovavec naše organizacije priznati, da se razvija n a v z g o r.

Kvišku! Stokrat in stokrat se je čul ta klic iz vseh vrst naše organizacije. Prihajal je iz srca in segal do src. Hvala Bogu! Zato pa mi prihaja tudi vedno, kadar se zamislim v delo te organizacije, na misel ena izmed globoko zamišljenih parabel velikega danskega pesnika-konvertita J. Jörgensena. Tista namreč, v kateri govori o pravi in pa divji vinski trti. Kako lahko bi se zgodilo tudi z našo organizacijo, da bi postala iz prave divja vinska trta. In gotovo bi se zgodilo, ako ne bi bila naša organizacija že od prvih početkov njenega razvitka tako močno navezana na mogočno deblo zaupanja in vdanosti do Tistega, ki pusti, da raste in se razvija prava in divja vinska trta, sad pa daje samo prvi.

Bratje! Naj ostane tako tudi v naprej! Ne pustimo nikdar, da bi se odločila od našega debela samo vejica in zdijala v napuhu. Oklenimo se še trdneje naše opore: vere, ljubezni in prijateljstva, in gotovo je, da bo rodila organizacija stoteri sad. Kakor pa se mora pri vinski trti privezati s trdnimi vezmi stebelce za stebelcem na oporo, tako naj bodo

tudi določila tega opravilnika tiste vezi, ki nas bodo vezale na oporo naše organizacije.

Še tako trdne vezi, pa še tako močna opora, in še tako bujno cvetje in listje vinske trte pa ne bi pomagalo niti do kapljice sadu, ako ne bi Bog vse-mogočni dal poživljajočih solnčnih žarkov.

Tako je tudi pri nas.

Še tako lep opravilnik, še tako močna disciplina, pa še tako požrtvovalno delo — vse to bi malo pomagalo, ako ne bi bilo luči od Luči. Brez žarkov Milosti bi bili kot cvetje brez žarkov solnca.

Zavedajmo se tega, ko se bomo izkušali ravnati po tem opravilniku!

Na zdar!

V Št. Vidu nad Ljubljano, dne 17. maja 1910.

I. P.

Prvi del: Odsek.

Uvod.

Kaj je telovadni odsek?

Telovadni odsek je družba (organizacija) mladeničev, članov tega ali onega slovenskega katoliškega izobraževalnega društva.

Kakšen namen ima ta organizacija?

Namen telovadnega odseka je zbirati poštene slovenske mladeniče in jih vzgajati versko in telesno v zdrave, značajne može, ki naj koristijo s svojim delom veri in domovini.

Kako dosega organizacija ta namen?

Z delom. Delo telovadnih odsekov delimo v dva dela: 1. organizatorično in 2. tehnično.

Kaj obsega organizatorično delo?

Organizatorično delo je vzgojno delo, in sicer duševno vzgojno delo.

Kaj obsega tehnično delo?

Tehnično delo pa je telesno vzgojno delo.

Ali se mora pri vsaki mladeniški organizaciji delati organizatorično in tehnično delo?

Mora se. Eno delo podpira drugo. Le ako se dela organizatorično in tehnično, se dosega namen telovadnih odsekov.

I. Poslovnik odseka.

V čem je označena smer tega dela?

V odsekovih poslovniki ali pravilih.

Kakšna so ta pravila?

Tudi ta pravila ali poslovnik odsekov delimo v dva dela: v organizatorični in tehnični.

A. Organizatorični del poslovnika.

Kaj obsega organizatorični del poslovnika?

Organizatorični del poslovnika obsega sledeče določbe:

§ 1. Redni član odseka more biti samo član „Kat. slov. izobraževalnega društva v ...

Kaj pomeni to?

To pomeni, da član telovadnega odseka ne more postati kdorkoli, temveč mora biti že prej član kakega našega izobraževalnega društva.

Zakaj to?

Prvič, da se ne naberejo v mladeniški organizaciji ljudje, ki bi prišli vanjo samo z namenom, da bi telovadili, nosili uniformo, ali iz kakega drugega postranskega namena. Drugič pa zato, ker telovadni odsek ni samostojna organizacija, temveč je le organizacija v naši izobraževalni organizaciji.

§ 2. Kdor hoče postati redni član, mora zglasiti svoj pristop predsedstvu telovadnega odseka. Naznaniti mu je ime, stan, stanovanje in starost.

Kaj je predsedstvo telovadnega odseka?

Predsedstvo telovadnega odseka je odbor, ki vodi organizacijo. Kakor ima vsako društvo svoj odbor, tako ima tudi telovadni odsek svojega. Več o predsedstvu bomo govorili pozneje. Temu predsedstvu mora vsakdo, ki hoče postati član odsekov, to pismeno ali ustmeno naznaniti. Da se more knjiga članov natančno voditi, je pa treba, da naznani vsak, ki hoče biti član, tudi svoje krstno ime, priimek, stan, stanovanje in starost.

Ali zadostuje že ta prijava, da postane kdo odsekov član?

Ne. Ta prijava še ne zadostuje. Kdor hoče postati član, mora počakati, da predsedstvo v svoji seji sklene, ali ga sprejme za člana ali ne.

§ 3. Redni član telovadnega odseka ne sme biti star pod 15 let.

Zakaj ta določba?

Ta določba velja zato, ker mladeniči pod 15 let stari telesno in umstveno navadno še niso tako razviti, da bi mogli pojmovati natančno namene mladeniške organizacije in da bi mogli tudi zvesto izpolnjevati vse določbe, ki veljajo v dosego teh namenov.

Kaj pa naj se stori z mladeniči, ki še niso 15 let stari, pa bi vendar radi postali člani mladeniške organizacije?

Taki mladeniči naj se uvrste med naraščaj.

Kaj pa je to naraščaj?

Med naraščaj spadajo vsi oni mladeniči, ki vsled mladostnosti ne morejo še postati pravi odsekovi člani. Organizacija naraščaja je tudi en del, in sicer zelo važen del naše organizacije, v tem zmislu je nekaka šola pripravljalnica za našo organizacijo. Več o tem bomo govorili pozneje.

§ 4. Predsedstvo telovadnega odseka ima pravico sprejem člana odkloniti, ne da bi mu bilo treba vzrok odklonitve naznaniti.

Zakaj to?

Včasih se priglasijo kdo, da bi postal rad član odseka, ki pa ni za to, ali vsled svojih moralnih, ali pa telesnih napak. Dolžnost predsedstva je, kakor bomo pozneje videli, da takega ne sprejme za člana. Ako predsedstvo za potrebno uvidi, mu vzroka odklonitve ni treba navesti.

§ 5. Odsekovemu blagajniku ima redni član plačevati redno vnaprej mesečnino, ki je določena za sedaj na vinarjev. Odseka predsedstvo pa je upravičeno po potrebi mesečnino zvišati ali znižati.

Zakaj mora član tudi odsekovemu blagajniku plačevati mesečnino? Saj je že itak član društva, kateremu odsek pripada, in mora tamkaj plačevati mesečnino?

Mesečnina, ki je samo vsled tega, ker mora član plačevati tudi društvenino v društveno blagajno, določena jako nizko, služi v pokritje tekočih odsekovih izdatkov, katerih ne plačuje

društvo. Pri odborovi seji Z. O. v Bohinju leta 1909. se je priporočalo, da naj odseki redno pobirajo članarino, „da tako člane navežejo na odsek, kajti to, za kar nihče nič ne žrtvuje, nima nobene veljave“.

§ 6. Po sprejemu dobi vsak član pristopnico, ki mu služi kot legitimacija.

Ali je to potrebno?

To je potrebno. Prvič ima vsak član tako viden dokaz, da je res odsekov član. S tem dokazom se izkaže lahko kjerkoli. Zlasti mu prav služi legitimacija, ako se preseli iz enega kraja v drugega in se lahko pri društvu ali odseku v svojem novem bivališču izkaže, da je res član mladeniške organizacije. Isto velja tudi za potovanje ali izlet članov. Priporočati je, da se izdajajo take legitimacije, kot so sedaj pri nekaterih odsekih že v navadi. Te legitimacije ali, kakor se imenujejo, „pristopnice“ imajo natisnjene poleg sprejemnice tudi glavne določbe poslovnika.

B. Tehnični del poslovnika.

§ 1. Takoj prvo uro, ko član poseti telovadnico, dobi v garderobi odkazano mesto; kjer mora imeti shranjeno telovadno obleko.

Kaj razumemo pod to določbo?

V telovadnih prostorih mora biti red in snaznost. Da pa je mogoče oboje vzdržavati, zato je treba posebnih določil, ki kažejo telovadcem, kako se morajo ravnati. K tem določilom spada posebno garderoba, ki je kraj, kjer imajo telovadci shra-

njeno telovadno obleko. Vsak dobi tamkaj svoj prostor, kamor shranjuje svojo obleko. Nered v garderobi napravi slab vtis.

§ 2. Telovadna obleka obstoji iz višnjih trikot-hlač, bele srajce brez rokavov in telovadnih čevljev. Brez čevljev ali v navadnih čevljih ni dovoljeno telovaditi.

Ali mora imeti vsak telovadec telovadno obleko?

Mora jo imeti, ker v navadni obleki ni mogoče in je tudi škoda telovaditi radi obleke same in pa radi orodja, ki se pokvari. Ako si telovadec ne more nabaviti vse obleke naenkrat, naj si jo omisli polagoma. Najprvo čevlje, potem hlače in srajco.

§ 3. Opravljen v telovadno obleko se ima član zgласiti prvo uro pri načelniku, ki ga po njegovih zmožnostih uvrsti v vrsto. Ako ima član kako telesno hibo, radi katere bi mu telovadba škodovala, ga načelnik ne sme pripustiti k telovadbi.

Kaj je načelnik?

Kar je predsednik v društvu ali odseku, to je načelnik v telovadnici. On je učitelj in voditelj telovadbe. V pomoč pri njegovem delu mu je vaditeljski zbor, o katerem bomo govorili pozneje. Da se mora novi član zgласiti najprvo pri načelniku, je samoposebi umevno. Saj načelnik je gospodar v telovadnici. On določuje, kje in kako naj se telovadi. On vodi tudi zapisnik vseh telovadcev. Zato pa mora vsakega telovadca

poznati. Njemu mora biti tudi vsak telovadec pokoren.

§ 4. Vsak telovadec naj hodi redno in samo določeno uro v telovadnico. Svojo odsotnost mora vedno opravičiti pri načelniku.

Ali je to važno?

Ta določba je zelo važna. Pregovor pravi, da je red duša življenja. Red v telovadnici je tudi pogoj za delo. Tudi v šolo hodijo učenci samo določene dni in ure. Telovadnica pa je tudi šola za telesno vzgojo. Kakor se mora v šoli vsakdo, ki izostane iz tega ali onega vzroka, opravičiti, tako je tudi za telovadnico neobhodno potrebno, da ve načelnik, kateri telovadec je reden, kateri nereden. Opravičba naj bo vedno jasna in odkrita!

§ 5. Telovadbi naj se posveti telovadec kar mogoče. Treba mu je biti pozornim in poslušnim načelniku in učiteljem.

Kakor v šoli, ako hoče učenec napredovati. Brez pozornosti, marljivosti in poslušnosti ni napredka. Pri vojaki n. pr. se neposlušnost in nepozornost kaznuje. Pri mladenškii organizaciji pa je poslušnost in pozornost prostovoljna; zato tem lepša.

§ 6. Če se telovadi na enem orodju, ni dovoljeno telovadcu poizkušati vaj na drugem orodju.

Zakaj ne?

Zato ne, ker bi se s tem motil red, odvrčala pozornost od ene stvari na drugo in bi bilo tako

kot v šoli, kjer bi eden bral, drugi računal, tretji pel, vsi skupaj bi se pa nič ne naučili.

§ 7. Vsak telovadec mora poizkusiti in vaditi pokazano vajo.

Mora?

Da, mora! Ker le vadba privede do uspeha. Brez vadbe ni mogoč napredek.

§ 8. Kadar se glasi povelje k nastopu, mora vsak telovadec hitro in mirno zavzeti mesto v vrsti. (Po velikosti.)

Zakaj hitro in mirno?

Hitro zato, da se lahko v najkrajšem času prične z vajami, mirno pa zato, da ne nastane prevelik vrišč.

§ 9. Telovadno orodje naj se rabi samo v telovadne namene. Palice, ročke, kije i. dr. mora vsak telovadec spraviti na svoje mesto. Prej navedenega orodja ne sme nihče jemati domov.

Kako se še lahko rabi telovadno orodje?

Telovadno orodje bi se lahko rabilo tudi v zabavo. Zato se mora ta določba strogo upoštevati, in pa tudi naslednja, ki pravi, da se telovadno orodje ne sme jemati domov. Telovadno orodje je namenjeno samo za telovadnico.

§ 10. Vse pritožbe in prošnje naj se predlože vaditeljskemu zboru, ki je obenem razsodišče.

Kaj je to vaditeljski zbor?

Kakor že prej omenjeno, si izbere načelnik izmed najboljših telovadcev zbor, ki mu pomaga pri njegovem poslovanju. Posamezni člani tega zbora se imenujejo vaditelji.

Kaj je to razsodišče?

Nekatera društva imajo poseben odbor, katerega naloga je samo ta, da razsoja pravično in previdno morebitne prepire med posameznimi člani društva. Vse pritožbe, ki jih imajo telovadci glede telovadbe ali drugih nesporazumljenj v telovadnici, se morajo predložiti vaditeljskemu zboru, ki je tako razsodišče obenem.

§ 11. Tuje lastnine, kakor telovadne obleke itd., se ne sme nihče posluževati.

§ 12. Pred telovadbo je v telovadnici prepovedano kajenje; tudi po telovadbi naj telovadci iz zdravstvenih ozirov ne pušijo.

Ali je to važno?

Ta določba je zelo važna in vsak odsek mora delati na to, da se strogo izpolnjuje. Kako bi n. pr. izgledala telovadnica, v kateri bi bilo polno dima. Kdo bo šel telovaditi v tak prostor in vsrkavat v pljuča strupeni dim? Po telovadbi kaditi pa je pravtako nezdravo. Pljuča so razgreta in potrebujejo svežega, krepilnega zraka, ne pa strupenega tobakovega dima.

§ 13. Da je vsak član dostojen in snažen ter da ima vsak mu odkazan prostor v redu, je samoobsebi umevno.

§ 14. Člani se v telovadnici ne glede na stan tikajo. V občevanju naj bodo eden z drugim prijazni, vljudni in složni.

Ali je to važno!

To je zelo važno. S tem kažejo telovadci tudi na zunaj, da jih veže res prava bratska vez, ki ne pozna sebičnosti.

§ 15. Določilom vaditeljskega zbora, načelniku in vaditeljem se mora pokoriti vsak član. Pri pozoru je zahtevana najstrožja disciplina.

Ali vedno?

Telovadci se morajo vedno pokoriti svojim predstojnikom, kadar oni ne zahtevajo kaj takega, kar bi bilo odseku in telovadcem v škodo. V tem poslednjem slučaju imajo pravico pri-
tožiti se na odbor odseka.

§ 16. Člani, ki ne izpolnjujejo določil tega poslovnika ali ki niso poslušni načelniku in vaditeljem, se karajo prvič pismeno, drugič vpričo telovadcev, in če bi tudi to ne pomagalo, se izključijo iz telovadnega odseka.

C. Določila glede na izlete.

Ta določila, ki se nahajajo v prvotnih poslovnikih, so se pozneje tako izpremenila, da se je sestavil poseben poslovnik za izlete. O njem bomo pozneje govorili.

II. Odbor telovadnega odseka.

Telovadni odseki niso, kakor pove že beseda sama, samostojna organizacija, temveč so samo del naših izobraževalnih organizacij. V svojem poslovanju pa so ti odseki samostojni. Mladeniči, ki morajo biti vsi člani izobraževalnega društva, se združijo in si izvolijo iz svoje srede odbor.

Iz koliko članov obstoji odbor?

Odbor obstoji iz predsednika, podpredsednika, tajnika, njegovega namestnika, blagajnika in njegovega namestnika in dveh ali po potrebi več odbornikov.

Ali morejo biti odborniki društva tudi odborniki telovadnega odseka?

Lahko so, neobhodno pa to ni.

Ali ima društvo kakšen vpliv na odsekov odbor?

Društveni odbor odpošlje enega svojih odbornikov kot zastopnika v odsekov odbor.

Kaj je naloga tega odbornika?

Ta odbornik je zaupnik in posredovavec med obema odboroma. Pri društvenih odborovih sejah izporoča želje odsekovega odbora, pri odsekovih sejah pa naznanja želje in zahteve društvenega odbora.

Kakšno nalogo ima odsekov predsednik?

Predsednik je organizatorični voditelj odseka. On je glava, v kateri naj se porajajo misli, zasnovane v prospeh in procvit odseka. Pred-

sednik mora imeti poleg splošnega pregleda čez odsekovo poslovanje tudi natančen vpogled v vsako odsekovo gibanje. Vsako važno misel, vsak načrt, vsak gib odseka naj si zapiše v poseben zvezek ali zapisnik in iz teh zapiskov naj zbira potem poročila za odborove seje. V ta svoj zapisnik naj si zapisuje opazke o posameznih članih odseka, čas odborovih sej, pregled odsekovega dopisovanja itd. Če bo imel predsednik tako vpeljan zapisnik, potem ne bo prišel nikdar v zadrego, da ne bi vedel, kaj se v odseku godi in kaj je treba še napraviti, kje še pritisniti, da bo odsek deloval v vsakem oziru zgledno.

Kakšno nalogo ima odsekov tajnik?

Če smo imenovali predsednika glavo organizma, potem pristaja tajniku, da ga imenujemo srce tega organizma. Kakor se pretaka iz človeškega srca kri po vsem telesu, tako naj se pretaka potom tajnika delo in življenje po vsakem odseku. Tajnik rabi za svoje poslovanje več knjig.

Kakšen je posel blagajnika?

Blagajnik oskrbuje odsekovo premoženje. Pobira članarino, plačuje račune itd. Tudi on rabi za svoje poslovanje več knjig. (Knjige z vzorci so izpeljane v I. Podlesnika „Knjigovodstvu“ I. del. Katoliška bukvarna.)

Kakšno nalogo imajo namestniki?

Namestniki morajo podpirati te tri glavne funkcionarje odsekov pri njihovem delu. V slu-

čaju, da eden ali drugi odstopi, oboli ali je drugače zadržan, stopi namestnik na njegovo mesto. Zato pa morajo namestniki skrbeti, da so natančno vpeljani v delo in poslovanje tistih odbornikov, katerih namestniki so.

Kakšna je zveza med organizatoričnim delom odbora in pa tehničnim delom vaditeljskega zbora?

Ta zveza mora biti jako tesna. Določuje naj vez med obema odboroma poslovanje obeh odborov samo.

III. Vaditeljski zbor.

Iz koliko članov sestoji vaditeljski zbor?

Vaditeljski zbor sestoji iz načelnika in tistih telovadcev, ki so napravili preizkušnjo za vaditelje.

Ali smejo biti odborniki odsekovega odbora tudi člani vaditeljskega zbora?

Lahko so; samo želeli je, da predsedniški in načelniški posel ni združen v eni in isti osebi, ker bi bilo tako za enega preveč dela.

Kakšna je zveza med obema odboroma?

Načelnik je član odbora samoposebi, četudi ni kot odbornik izvoljen na občnem zboru. On ima v odboru posvetovalni glas in sme tudi glasovati o odborovih sklepih.

Ali imata oba zbora lahko skupne seje?

Lahko jih imata, ako potreba to nanese.

Kaj pa, ako nastane med odsekovim odborom in vaditeljskim zborom nesporazumljenje?

Ako nastane med tema odboroma nesporazumljenje, ki bi utegnilo škodovati odseku, potem morata oba odbora predložiti svoje želje in zahteve društvenemu odboru, ki pri svoji seji sklepa o tem in katerega naloga je, to nesporazumljenje razjasniti.

Kakšno mora biti poslovanje načelnika?

Kar velja glede predsednika z ozirom na organizatorično delo, to velja glede načelnika z ozirom na tehnično delo. Načelnik je glava vaditeljskega zbora. On mora skrbeti za red v telovadnici, skrbeti pa mora tudi, da je delo v telovadnici tako urejeno, da se telovadci res tudi nekaj nauče.

Kakšno je poslovanje vaditeljskega zbora?

Za člane vaditeljskega zbora velja isto kot za člane odbora. Oni morajo skrbeti, da podpirajo načelnika pri njegovem delu, mu dajejo nasvete in mu poročajo o napredku posameznih telovadcev.

Ali ima vaditeljski zbor tudi svoje seje?

Tudi vaditeljski zbor mora imeti redne seje, pri katerih sklepa o delu v telovadnici, o telovadnih urah, o posameznih telovadcih, o prireditvah odseka itd.

Ali naj ima vaditeljski zbor tudi svojega tajnika?

Vaditeljski zbor naj ima tudi svojega tajnika, ki ga izvoli zbor sam iz svoje srede.

Kaj je naloga tajnika vaditeljskega zbora?

Tajnik vodi zapisnik sej. Rešuje na vaditeljski zbor naslovljene dopise. Sklepa mesečno statistiko.

Kaj je to statistika?

Statistika je zapisnik telovadcev. Vanj se vpisujejo telovadne ure s pripombo, ali je telovadec prisoten ali odsoten.

Kdo vodi statistiko?

Statistiko vodi ali načelnik sam ali kdo izmed vaditeljev ali vsak vaditelj za svojo vrsto. Mesečno pa jo zaključí tajnik.

Komu poroča vaditeljski zbor svoje sklepe?

Vaditeljski zbor poroča svoje sklepe odboru odseka. K sejam odsekovega odbora naj prinese načelnik vedno s seboj statistiko, da more imeti tudi odbor pregled o obisku telovadnice posameznih članov.

IV. Člani.

Kdo more postati član odseka?

Član odseka more postati vsak mladenič, ki je lepega vedenja, moralno nepokvarjen in ud izobraževalnega društva, h kateremu pripada odsek. Sprejet mora biti za člana seveda od odsekovega odbora.

Kako delimo člane?

Člane delimo v: 1. redne, 2. izvršujoče, 3. podporne, 4. častne.

Kateri so redni člani?

Redni člani so tisti, ki plačujejo v odsekovo blagajno mesečni prispevek in se udeležujejo odsekovih prireditev.

Kateri so izvršujoči člani?

Izvršujoči odsekovi člani so tisti, ki hodijo redno telovadit.

Kateri so podporni člani?

Podporni člani so tisti, ki podpirajo delovanje odsekovo z rednim letnim prispevkom, ki ga določi občni zbor odseka.

Kateri so častni člani?

Častni člani so tisti, ki jih izvoli občni zbor odsekov vsled zaslug, ki so si jih pridobili za odsek.

Ali smejo vsi ti člani nositi odsekove znake in uniformo?

Vsi ti člani smejo nositi odsekove znake in uniformo. V uniformi smejo nastopati le, ako to dovoli odsekov vaditeljski zbor, ki ima presojeti, ali je nastop člana tak, da je sposoben nastopati v vrsti v uniformi.

Kdaj preneha članstvo?

Redni član preneha biti, ako ne plačuje redno mesečnih doneskov.

Izvršujoči član preneha biti, ako se po predpisih vaditeljskega zbora ne udeležuje telovadbe.

Podporni član preneha biti, ako ne plača letne podpornine.

Častni član preneha biti, ako sam to odkloni.

Kdaj še preneha članstvo?

V vsakem slučaju pa preneha članstvo, ako je kdo izključen iz odseka.

Kdo sme člana izključiti?

Od telovadbe more izključiti člana samo vaditeljski zbor, ki mora svoj sklep naznaniti odboru.

Iz odseka more izključiti člana samo odsekov odbor, ki mora članu vzrok izključitve naznaniti.

Kateri so glavni vzroki za izključitev?

Nekateri glavnih vzrokov za izključitev so: nemoralno življenje, neizpolnjevanje verskih in društvenih dolžnosti, sovraštvo, pijančevanje, ponočevanje, nepokorščina, slabo vedenje doma, v telovadnici, v društvu, cerkvi, na javnih krajih itd. Skratka, kdor ne umeva ciljev in namenov mladeniške organizacije ter zato vedoma in naravnost proti njej dela, krši disciplino, ki je duša naše organizacije, in dela slabo v splošno in javno pohujšanje ter se po sklepih društva, odbora in Zveze ter po nje duhu ne ravna, ni vreden, da je član odseka.

Ali mora biti posledica vsakega takega pregreška takoj izključitev?

Ni potreba. Članu se dá lahko tajen ali pa javen ukor. Ako to ne pomaga, tedaj se mora brezpogojno izključiti. Brezpogojno pa mora odsek izključiti in je to njegova sveta dolžnost, ako bi mišljenje in delovanje člana občutno škodovalo ciljem, namenom in ugledu odseka.

Ali je proti izključitvi mogoč priziv?

Proti izključitvi ni nobenega priziva. Odbor samo naznani društvenemu odboru, da je tega ali onega člana izključil.

Ali je mogoče, da ostane iz odseka izključeni član še nadalje ud društva?

To je mogoče, ako ga hoče društvo še obdržati v svoji sredi.

V. Naraščaj.

Kdo spada k naraščaju?

K naraščaju spadajo vsi oni mladeniči, ki še niso izpolnili 15. leta in vsled tega ne morejo postati odsekovi člani.

Katere določbe je treba vpoštevati pri naraščaju?

Pri naraščaju je treba vpoštevati sledeče:

1. O članih naraščaja se vodi poseben zapisnik in pa statistika.

2. Odbor izvoli iz svoje srede posebnega organizatoričnega voditelja naraščaja; vaditeljski zbor pa tehničnega voditelja.

3. Organizatorični voditelj skrbi za vzgojo naraščaja v izobraževalnem smislu, tehnični pa za telovadno vzgojo. Oba morata pri sejah o svojem delu poročati.

4. Drugače veljajo za naraščaj ista določila kot za člane.

5. Naraščaj ne sme nositi društvenih znakov in uniforme. Mora pa izpolnovati zlasti glede

vedenja in življenja vse, kar zahteva organizacija od poštenih fantov.

6. Vsak član naraščaja mora za telovadbo imeti dovoljenje očeta in matere.

7. Na skupnih prireditvah se pod nobenim pogojem nikoli in nikdar ne sme naraščaj pustiti v gostilno. Tudi izlete naraščaja mora nadzirati dušni pastir ali kaka od njega pooblaščen oseba. Tudi kajenje se mora kolikor le mogoče zatirati, o kvartanju in drugih igrah za denar sploh ne govorimo.

8. Naraščaj treba navajati, da prejme večkrat v letu tudi izvun tega, kar šola zahteva, svete zakramente.

Ali plačuje naraščaj tudi kak prispevek v odsekovo blagajno?

Naraščaj nič ne plačuje.

Ali mora biti član naraščaja tudi društveni član?

Ako še hodi v ljudsko šolo, ne sme biti. Drugi pa je lahko; ni pa treba, da bi bil.

VI. Seja odbora in vaditeljskega zbora.

Kdaj naj se vrši seja odbora in vaditeljskega zbora?

Seje odbora in vaditeljskega zbora naj se vrše redno. Če ni mogoče vsak teden, pa naj se vrše v s a j vsak drugi teden, t. j. vsakih 14 dni.

Kako naj se vrše te seje?

Seje naj se vrše pravilno, t. j. parlamentarno. N. pr.:

1. Predsednik naj poda svoje poročilo, pri vaditeljski seji pa načelnik.

2. Tajnik naj prečita zapisnik zadnje seje in poroča o došlih in rešenih dopisih.

3. Blagajnik naj poroča o denarnem stanju, o članih, ki neredno plačujejo članarino, itd.

4. Načelnik naj poroča o svojih tehničnih zadevah.

5. Pri slučajnostih naj se razpravlja o prireditvah in drugih za odsek važnih zadevah.

Kaj naj se še razpravlja pri sejah?

Zelo važno je, da se pri vsaki seji razpravlja o članih, in sicer z ozirom na to, kako se ponašajo, kako delajo itd. Razmišlja naj se tudi o tistih mladeničih, ki žele pristopiti k odseku, in o onih, katere treba morebiti izključiti.

Kaj naj se razpravlja pri sejah vaditeljskega zbora?

Pri sejah vaditeljskega zbora naj se razpravlja zlasti o telovadbi, javnih nastopih, disciplini in sploh o vseh tehničnih zadevah.

Kdaj naj se vrši skupna seja predsedstva in vaditeljskega zbora?

Ta skupna seja naj se vrši pred vsako važnejšo prireditvijo, n. pr. pred občnim zborom, sejo Z. O., javnim nastopom, kadar se gre za kako posebno izključitev itd.

Ali naj se napravi o tej seji poseben zapisnik?

Ni potreba. Zapisnik naj se spiše v knjigo, ki jo vodi tajnik odbora.

Ali naj se vrši kdaj tudi skupna seja društvenega odbora, odsekovega odbora in vaditeljskega zbora?

Zelo priporočati je, da se vrši taka skupna seja v slučaju kakega nesporazumljenja, pred kako zelo važno prireditvijo, ali pa pred občnim zborom.

Kdo naj napravi zapisnik o tej skupni seji?

Zapisnik o tej skupni seji naj napravi društveni tajnik v svojo knjigo.

VII. Občni zbor.

Kdaj in kako naj se vrši občni zbor?

Občni zbor telovadnega odseka naj se vrši vsako leto. Najbolj pripravno je, ako se vrši ta občni zbor skupno z društvenim občnim zborom, in sicer takoj za društvenim občnim zborom. Ako pa to ni mogoče, naj se vrši kdaj prej ali pozneje.

Kdo skliče redni občni zbor?

Redni občni zbor telovadnega odseka skliče njega predsednik, sporazumno z odsekovim in društvenim odborom.

Kakšen dnevni red naj ima občni zbor?

Občni zbor naj ima sledeči dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. „ tajnika.
3. „ blagajnika.
4. „ načelnika.
5. „ pregledovavcev računov.
6. Volitev odbora.
7. „ načelnika.
8. „ pregledovavcev računov.
9. Slučajnosti.

Kaj naj obsegajo poročila?

1. Predsednik naj poda splošen pregled o odsekovem delu za preteklo leto. Opozori naj na napake pri tem delu, spomni naj se važnejših veselih in žalostnih dogodkov v preteklem letu in začrta naj nekaj ciljev za delo naprej.

2. Tajnik naj natančno poroča o odborovih sejah, članih, prireditvah, važnejših dopisih itd.

3. Blagajnik naj poda v svojem poročilu jasno sliko o odsekovem denarnem stanju.

4. Načelnik naj na podlagi zaključka v statistiki poroča o obisku v telovadnici, o javnih nastopih, izletih in sploh o vseh važnih tehničnih prireditvah.

5. Pregledovavci računov poročajo po svojem zastopniku, v kakšnem redu so našli blagajno in odsekovo premoženje.

Kako naj se izvrše volitve.

1. Najprvo je treba voliti predsednika.

2. 4—5 odbornikov, ki potem izmed sebe pri prvi seji volijo tajnika, blagajnika in namestnika.

3. Zatem je voliti načelnika.

4. 2—3 pregledovavce računov.

Volitve se vrše lahko na ta način, da kdo izmed članov predlaga kandidatno listo, ali da se o vsakem kandidatu posebej glasuje, ali pa, da se pri vsaki točki navedeni člani volijo posamez po listkih.

Kdo odločuje, kako naj se voli?

O tem, kako naj se voli, odločuje občni zbor. Predsednik mora poročati, kako se lahko voli in člani potem odločijo.

Na kaj je treba posebno paziti pri volitvah?

Pri volitvah je treba posebno paziti na to, da se volijo samo taki člani za to ali ono mesto, ki so pripravljeni in imajo tudi sposobnosti za delo. Opozoriti treba pred volitvami člana, da je vsaka čast združena z delom in da pri naši organizaciji daje čast samo požrtvovalno, vztrajno, nesebično delo.

Kaj naj se razpravlja pri slučajnostih?

Pri slučajnostih naj se razpravljajo samo zadeve, ki se tičejo odsekov.

Ali se volijo tudi člani vaditeljskega zbora?

Člani vaditeljskega zbora se ne volijo, temveč vsak, kdor hoče postati član vaditeljskega zbora, mora napraviti pred od Z. O. za to določeno komisijo izkušnjo. Na občnem zboru se voli samo načelnik.

Kdo napravi zapisnik o občnem zboru?

Zapisnik o občnem zboru napravi ali nalašč za to izvoljeni član ali pa odsekov tajnik.

VIII. Društvo in odsek.

V kakšnem razmerju sta si izobraževalno društvo in odsek?

Vsak telovadni odsek je samo del (odsek) izobraževalnega društva. Odsek je podrejen društvu v sledečih točkah:

1. Odsekov član more biti samo redni član izobraževalnega društva.

2. Ako kak član izstopi ali je izključen iz izobraževalnega društva, preneha biti s tem tudi član odseka.

3. Odbor izobraževalnega društva ima v odsekovem odboru svojega zastopnika. Naloga tega zastopnika je, da pri društvenih sejah obvešča odbor o poslovanju odseka.

4. Brez privoljenja društvenega odbora odsek ne more in ne sme prirediti ničesar.

5. Vse odsekove prireditve se smatrajo na zunaj kot društvene prireditve in jih zato po potrebi naznanja političnim oblastem društvo tako, kot bi jih ono samo priredilo.

6. Na društvenem občnem zboru se podaja tudi kratko poročilo o odsekovem delovanju. To poročilo podaja tisti društveni odbornik, ki je zastopnik odbora v odsekovem odboru.

Kdo preskrbi odseku prostore in telovadno orodje?

Prostor za telovadnico in telovadno orodje mora preskrbeti odseku društvo.

Komu plačujejo odsekovi člani članarino?

Vsak odsekov član mora plačevati dvojno članarino, in sicer kot član izobraževalnega društva društvenemu blagajniku, kot član telovadnega odseka pa odsekovemu blagajniku.

Kakšna naj bo odsekova članarina?

Z ozirom na to, da mora vsak član plačevati v društveno blagajno članarino, naj bo odsekova članarina nizka.

Za kaj služi ta članarina?

Odsekova članarina naj služi v pokritje manjših tekočih stroškov, n. pr. za znamke, poslovne knjige itd.

Kdo pobira dohodke veselic in drugih odsekovih prireditiv?

Dohodke veselic in drugih odsekovih prireditiv pobira društveni blagajnik, ker mora društvo skrbeti za telovadnico in telovadno orodje.

Kaj se stori v slučaju, ako nastane med društvenim in odsekovim odborom nesporazumljenje?

V takem slučaju mora društvo sklicati izredni občni zbor, kateremu se morajo predložiti sporne točke.

IX. Kako občuje odsek s političnimi oblastmi.

Odsek občuje s političnimi oblastmi samo po posredovanju društvenega odbora.

V pravilih vsakega izobraževalnega društva, ki namerava ustanoviti telovadni odsek, mora stati pri odstavku »Namen društva« točka, ki pravi: »Društvo pospešuje tudi telesno izobrazbo svojih članov s tem, da ustanovi poseben odsek za telovadbo. Člani smejo nositi uniformo.«

Ustanovitve telovadnega odseka ni potreba naznaniti oblastem. Ustanovni občni zbor naj se smatra kot društveno zborovanje in naj ga društvo tudi kot takega naznani politični oblasti.

Tudi vse druge odsekovske prireditve, n. pr. predavanja, veselice, igre, javne telovadbe, izleti itd. se smatrajo kot društvene prireditve in jih mora društvo kot take naznaniti oblastem. Ako si nabavijo odsekovi člani uniforme, mora društvo posebič prositi pristojno oblast za dovoljenje.

X. Uniforma.

Člani telovadnih odsekov imajo lastno uniformo, ki mora biti povsod izdelana natančno po vzorcu, ki je bil odobren od odbora Z. O. Natančna pojasnila glede nabave blaga za uniformo daje predsedstvo Z. O.

Kdo sme nositi uniformo?

Uniformo sme nositi vsak redni in izvršujoči odsekov član. Z dovoljenjem vaditeljskega zbora pa jo sme nositi tudi vsak podporni član.

Kdaj se sme obleči uniforma?

Uniforma se sme obleči, kadar določita to odsekov odbor in vaditeljski zbor. V poštrev pridejo sledeče prilike:

1. Pri vseh društvenih ali odsekovih prireditvah.

2. Pri pogrebih društvenih ali odsekovih članov.

3. Odborniki ali odposlanci, kadar gredo k seji odbora Z. O.

4. Pri javnih telovadbah, izletih itd.

5. Kadar posebič naznani predsedstvo Z. O., da naj se te ali one skupne prireditve udeleže telovadci v uniformah.

Na kaj je treba paziti društvu, kadar odsekovi člani nastopajo v uniformah?

Kadar odsekovi člani nastopijo v uniformah, mora društvo paziti, da naznani v vlogi, v kateri naznani prireditve, tudi to, da bodo pri prireditvi nastopili člani v uniformah.

Na kaj morajo paziti člani, ki so uniformirani?

Člani, ki so uniformirani, morajo paziti:

1. Da so skrbno in snažno ter enotno opravljani.

2. Da se ves čas vedejo strogo dostojno in disciplinirano.

3. Da se podajo takoj na povelje načelnikovo domov in ne gredo v uniformah po razhodu v gostilne ali kak drug javen prostor.

4. Noben član v uniformi se ne sme voziti na kolesu ali se celo na kolesu v uniformi udeležiti kake prireditve.

Kaj se mora zgoditi s takim članom, ki katero teh določb prezre?

Takega člana mora odsekov odbor kaznovati s tem, da mu za gotov čas prepove prireditve se udeleževati v uniformi. Ako pa je prestopnik posebno hud, se mora član izključiti.

XI. Znaki.

Kakor uniforma, tako so vpeljeni po sklepu odbora Z. O. tudi posebni znaki za odsekovne člane. Tak znak sme nositi vsak član na svoji civilni obleki, in sicer zmerom. Odločno pa se mora naraščaju prepovedati nositi odsekovne znake kakor tudi uniformo.

XII. »Mladost«.

Društveno glasilo telovadnih odsekov se imenuje »Mladost«. Dolžnost vsakega člana telovadnih odsekov je, da je naročnik »Mladosti«. Pa ne samo naročnik, temveč tudi čitatelj mora biti. Skrbno mora prečitati vse članke in dopise, si važne stvari zapomniti, o tem, česar ne razume, naj povpraša duhovnega voditelja.

XIII. »Čebelica«.

Zelo priporočljivo je, da si ustanovi vsak odsek, kjer nima tega društvo, lastno hranilnico, takoimenovano »Čebelico«, v katero vlagajo odsekovi člani svoje prihranke. (Natančno navodilo

o poslovanju »Čebelice« glej: J. Podlesnik »Knjigovodstvo« I. del. Katoliška bukvarna v Ljubljani. K 320.)

Kdo vodi »Čebelico«?

»Čebelico« vodita vsako leto na odsekovem občnem zboru v to izvoljena voditelja, ki morata na vsakem občnem zboru podati natančne račune o poslovanju »Čebelice« in tudi pri odborovih sejah odseka večkrat med letom poročati o delovanju »Čebelice«.

Kdaj naj bodo uradne ure »Čebelice«?

To določi odsekov odbor in naznani vsem članom. »Čebelica« mora poslovati najmanj enkrat na teden, in sicer v takem času, da se je poslužijo lahko vsi odsekovi člani.

XIV. Kazni.

O vsakem pregrešku proti načelom telovadnih odsekov, ki ga zagreši član v telovadnici ali zunaj telovadnice, sklepa odbor ali vaditeljski zbor. Kazni za pregreške so sledeče:

1. Navadni ukor. Ta se da članu pri seji odbora ali vaditeljskega zbora po predsedniku ali načelniku s tem, da člana pokliče k seji in ga vpričo odbornikov, oziroma vaditeljev opomni.

2. Strogi ukor. Ta se da članu ali v telovadnici pred vsemi telovadci ali pa pri kaki drugi priliki, ko so zbrani vsi člani. Ta ukor da ali predsednik ali pa načelnik s tem, da člana, ki se je pregrešil, strogo opozori na njegov pregrešek.

3. Poostreni ukor. Ta je združen s strogim ukorom. Poostruje se s tem, da se članu za gotov čas prepove ob prireditvah nositi uniformo ali pa se mu prepove za določen čas udeleževati se odsekovih prireditvev, telovadbe itd.

4. Izključitev. Ob posebnih, hudih pregreških, zlasti ako je že prej kdaj dobil ukor in se je iznova pregrešil, se mora član izključiti. Izključiti se člana ali ustmeno vpričo drugih članov ali pa pismeno, kakor sklene odbor. O vsaki izključitvi se morajo obvestiti odsekovi člani.

XV. Sprejemanje članov.

Kako se člani sprejemajo?

Vsakdo, ki hoče postati član telovadnega odseka, mora zglasiti svoj nameravani pristop tajniku odseka. Tajnik se mora najprvo prepričati, ali je priglašenec že član izobraževalnega društva. Ako še ni, ga mora opozoriti, da mora k društvu kot član pristopiti.

Pri odborovi seji mora tajnik poročati, da se je ta ali oni priglasil in želi postati odsekov član. Odbor potem:

1. ali sprejem odkloni,
2. ali sprejme priglasenca za 14 dni na poizkušnjo.

Ko poizkušnja preteče, poroča zopet tajnik, da je za tega ali onega priglasenca pretekla poizkušnja. Sedaj šele sklepa odbor, ali priglasenca definitivno sprejme kot člana. Zaslišati se mora tudi mnenje načelnika. Ako odbor priglasenca sprejme, mu izroči tajnik pristopnico. S tem šele postane priglašenec pravi član odseka.

Kako pa je z onimi člani, ki žele iz kakega nasprotnega društva pristopiti k odseku?

Za take priglasence velja poizkušnja dva meseca. Medtem se imenujejo tako priglašeni »hospitantje«. Po preteku dvomesečne poizkušnje nastopi za takega priglasenca še navadna 14dnevna poizkušnja, in šele po preteku te dobe sklepa odbor, ali se priglašenec sprejme ali ne.

XVI. Ime.

Ime vsakega odseka se glasi: Telovadni odsek »Orel« Kat. izobraževalnega društva v

Vse listine, tičoe se organizatoričnega dela, podpisuje predsednik, oziroma njegov namestnik, in tajnik, oziroma njegov namestnik. Vse listine, ki se tičejo tehničnega dela, pa podpisuje načelnik, oziroma podnačelnik in zapisnikar vadieljskega zbora.

Drugi del: Okrožja.

Uvod.

Kaj razumemo pod okrožjem?

Okrožje je združitev več odsekov, ki spadajo po svoji krajevni legi skupaj.

Kakšen namen imajo okrožja?

Namen okrožij je večja avtonomija, samouprava in samodelavnost odsekov, ki tvorijo po svoji legi, prometnih sredstvih in po svoji naravni pripadnosti eno okrožje.

Kako dosegaajo okrožja svoje namene?

Z delom. Kakor odsekovo tako delimo tudi delo okrožij v dva dela:

1. Organizatorično.
2. Tehnično.

Kaj obsega organizatorično delo?

Organizatorično delo okrožij obsega zlasti revizijo v okrožje spadajočih odsekov glede organizatoričnega dela posameznih odsekov in pa skrb, da se v okrajih, ki spadajo v okrožje, ustanove novi odseki.

Kaj obsega tehnično delo?

Tehnično delo okrožij obstoji v skrbi za tehnični napredek posameznih že obstoječih ali na novo ustanovljenih odsekov.

I. Organizatorični poslovnik za okrožja.

§ 1. V eno okrožje spadajo vsi tisti že obstoječi ali pozneje ustanovljeni odseki, katere predsedstvo Z. O. v okrožje določi. Potrdi jih odbor Z. O.

Kako se ustanove okrožja?

Predsedstvo Z. O. je napravilo za odborovo sejo v Bohinju leta 1909. načrt okrožij. Ta načrt je v toliko definitiven, da velja, v kolikor se tiče idealnih okrožij. Idealna okrožja imenujemo namreč okrožja, kakršna bi morala biti, ako bi vsak večji kraj na Slovenskem imel odsek. Ta okrožja veljajo za vedno. Začasna so okrožja, kakor se na podlagi posvetovanj praktično sestavijo, ker so nekateri odseki še prešibki.

Odseki, ki hočejo tvoriti okrožje, naj se najprej sami o tem posvetujejo, naznanijo uspehe posvetovanj predsedstvu Z. O., ki jim dá potrebna navodila. Potem šele se okrožje ustanovi. Pri vsaki odborovi seji se potrdijo od seje do seje ustanovljena okrožja.

§ 2. Vsi v okrožje spadajoči odseki si izbero v svojem okrožju kraj, kjer obstoji telovadni odsek, za svoje središče.

Zakaj to?

Kakor ima Z. O. svoje središče tamkaj, kjer stanuje večina članov predsedstva, tako naj ima tudi okrožje svoje središče, po katerem se potem okrožje imenuje.

§ 3. Vsi predsedniki v okrožje spadajočih odsekov si izvolijo iz svoje srede predsednika in podpredsednika. Zapisnikar pa se izvoli lahko pri vsaki seji posebej ali za celo poslovno dobo. Blagajnik naj se izvoli tudi za celo poslovno dobo. Vsi ti funkcionarji, s potrebnimi namestniki, tvorijo okrožno predsedstvo.

Ali morajo biti izbrani ti funkcionarji samo iz vseh predsednikov odsekov?

Ni potreba. Izvolijo se lahko tudi drugi za-
služni, delavni in razumni člani posameznih od-
sekov.

Koliko časa traja poslovna doba teh funkcionarjev?

Poslovna doba funkcionarjev okrožnega predsedstva traja eno leto, od občnega zbora do občnega zbora.

§ 4. Predsednik in podpredsednik okrožja imata pravico udeleževati se sej predsedstva Z. O.

Ali je to važno?

To je važno vsled tega, ker se večkrat zgodi, da je treba iskati ali dati pojasnil ustmeno in to se najlažje opravi pri seji predsedstva Z. O. Seje predsedstva Z. O. se vrše vsak teden. Dan in uro naznani predsedstvo pismenim potom ali pa v »Mladosti«.

§ 5. Vsi predsedniki odsekov, združenih v okrožje, tvorijo okrožni odbor.

§ 6. Ta okrožni odbor ima sledeče dolžnosti :

1. Sklicevati vsaj enkrat na mesec seje vseh predsednikov odsekov dotičnega okrožja.

2. Nadzorovati, dajati nasvete, opominjevati odseke za organizatorično delo.

3. Zapisnik vsake seje v prepisu poslati predsedstvu Z. O.

4. Skrbeti za pravo poslovanje in napredek v organizatoričnem delu in skrbeti za ustanovitev novih odsekov v krajih, spadajočih v dotično okrožje.

Kaj razumemo pod temi določili?

Kakor tvorijo odbor Z. O. vsi predsedniki odsekov, tako tvorijo okrožni odbor vsi predsedniki v okrožje spadajočih odsekov. Kakor že pri § 3. omenjeno, izvolijo si ti predsedniki okrožno predsedstvo, ki ima nalogo voditi tekoče posle in voditi seje okrožnega odbora. Predsedstvo Z. O. ima svojo redno sejo vsak teden. Ta poslovnik določuje, da naj bodo seje okrožnega odbora redno vsak mesec. O vsaki taki seji se napravi zapisnik, katerega prepis naj se pošlje predsedstvu Z. O. v Ljubljani, da potem pri sejah predsedstva v to določeni referent poroča o delovanju okrožij. Pri sejah okrožnega odbora naj se stavijo nasveti glede nadzorovanja v okrožje spadajočih odsekov, opomnijo naj se odseki, ako ne delajo prav itd. Eno izmed že obstoječih okrožij je napravilo jako umesten sklep, da morajo vsi v dotično okrožje spadajoči odseki pošiljati predsedstvu okrožja prepise svojih sej. Ta sklep

je jako umesten. Tamkaj, kjer se izpelje, si mora okrožno predsedstvo izbrati iz svoje srede posebnega poročevalca, ki ima nalogo, te prepise pregledati in vedno pri okrožni seji poročati o sejah posameznih odsekov. Ako se vrše okrožne seje redno vsak mesec, potem je tudi lahko okrožju izpolnovati pod 4. točko zaznamovani namen okrožij, skrbeti namreč za pravo poslovanje in napredek v okrožje spadajočih odsekov v organizatoričnem delu in skrbeti za ustanovitev novih odsekov.

§ 7. Okrožni odbor ima sledeče pravice:

1. V imenu v okrožje spadajočih odsekov vlagati prošnje, zahteve in želje na odbor Z. O. po njega predsedstvu.

2. Prirejati v okrožnem kraju mladeniške sestanke, socialne tečaje, organizirati fantovske večere, veselice in izlete.

3. Določevati v sporazumu s predsedstvom Z. O., oziroma po odboru Z. O. kraj in čas gori navedenim prireditvam.

Kaj razumemo pod temi določbami?

Vse prošnje, želje, zahteve, pritožbe itd., ki spadajo pred odbor Z. O., naj vlagajo odseki potom okrožnega predsedstva na predsedstvo Z. O., ki predloži vse te zadeve odboru Z. O. Naravnost na predsedstvo ali na odbor ni pripuščeno vlagati prošenj, želj, zahtev itd. Izvzeti so seveda oni odseki, ki sami tvorijo okrožje. Dalje ima okrožje pravico prirejati v okrožnem kraju mladeniške sestanke, socialne tečaje, organizirati fantovske večere, veselice in izlete. Vse to

pa le z vednostjo predsedstva Z. O., kateremu se mora na zahtevo predložiti načrt o name-ravanih prireditvah. V sporazumu s predsed-stvom Z. O., oziroma odborom Z. O. se določi tudi kraj in čas tem prireditvam.

Kje naj se vrše seje okrožnega odbora?

Seje okrožnega odbora se vrše lahko v okrož-nem središču ali v kakem drugem kraju, kjer že obstoji odsek. Vedno naj se pri seji določi čas in kraj prihodnje seje.

Ali se morajo posamezni odseki obračati na predsedstvo Z. O. vedno potem okrožnega pred-sedstva?

V vseh važnih zadevah naj se posamezni od-seki obračajo na predsedstvo Z. O. ali na odbor Z. O. vedno potem okrožnega predsedstva. V manj važnih zadevah, n. pr. za kako naročilo ali pojasnilo, pa se posamezni odseki obrnejo na predsedstvo Z. O. lahko kar naravnost brez posredovanja okrožnega predsedstva.

II. Okrožni odbor.

Kakor je že bilo omenjeno, sestoji okrožni odbor iz vseh predsednikov v okrožje spadajočih odsekov. Ker pa nekatera okrožja včasih nimajo več kot po dva odseka, se mora tamkaj okrožni odbor razširiti tako, da ne bo sestavljen samo iz predsednikov, ampak tudi iz podpredsednikov in lahko tudi tajnikov odsekov. Tudi pri drugih okrožjih, ki sestojе iz več odsekov, se po potrebi

okrožni odbor lahko tako razširi, da se pokličejo vanj tudi podpredsedniki in tajniki odsekov.

Med važne naloge okrožnega odbora spada tudi skrb za revizijo nad posameznimi odseki.

III. Okrožno predsedstvo.

Kdo voli okrožno predsedstvo?

Okrožno predsedstvo voli okrožni odbor pri tisti seji, pri kateri se je okrožje ustanovilo.

Ali mora biti okrožno predsedstvo vedno vzeto z okrožnega odbora?

Ni potreba. V okrožno predsedstvo se volijo lahko tudi člani odsekov, ki ne spadajo v okrožni odbor, kažejo pa po svoji razumnosti in delavnosti, da so sposobni za ta mesta. Seveda se zgodi to samo izjemoma. Redno se voli okrožno predsedstvo iz vrste okrožnega odbora.

Iz koliko članov obstoji okrožno predsedstvo?

Okrožno predsedstvo obstoji iz: 1. predsednika, 2. enega ali dveh podpredsednikov, 3. tajnika in 4. blagajnika. Tajnik in blagajnik dobita lahko tudi namestnika. To zlasti tamkaj, kjer je okrožni odbor velik.

Katere knjige mora voditi okrožno predsedstvo?

Okrožno predsedstvo mora skrbeti, da vodi tajnik 1. opravični zapisnik, t. j. zapisnik vseh došlih in oddanih pisem in vlog in 2. zapisnik sej, iz katerega napravi potem prepise za predsedstvo Z. O. Okrožni blagajnik pa mora voditi

blagajniško knjigo, v katero vpisuje vse denarne prejeme in izdatke. Tajnik ali pa sam predsednik naj skrbi tudi, da se vsa došla pisma, okrožnice itd. skrbno shranjujejo.

IV. Revizija.

Velevažna naloga okrožnega odbora je skrbeti, da so vsi v okrožje spadajoči odseki najmanj enkrat na leto revidirani glede njihovega organizatoričnega delovanja. Za revizorje naj se izberejo člani odbora. Vsakemu naj se določi, kateri odsek ima revidirati. Še boljše pa je, če se za revizorje izberejo člani predsedstva.

Na kaj mora revizor posebno paziti?

Revizor mora:

1. pregledati sejni zapisnik,
2. pregledati zapisnik članov,
3. pregledati odsekovo kroniko in arhiv,
4. pregledati poslovanje »Čebelice«, če taka pri odseku obstoji,
5. seznaniti se z vsem odsekovim delom v organizatoričnem smislu.

Kaj mora še napraviti revizor?

Revizor mora napraviti o izvršeni reviziji zapisnik, katerega mora poslati predsedništvu okrožja.

Kaj napravi predsedništvo okrožja z zapisnikom?

Predsedništvo okrožja si izbere iz svoje srede posebnega poročevalca za revizije. Ta poroče-

valec mora vse zapisnike o izvršenih revizijah pregledati in napraviti za sejo okrožnega odbora poročilo.

Kaj se zgodi potem?

Ko je okrožni odbor vzel poročilo o reviziji na znanje, se pošlje prepis revizijskega zapisnika dotičnemu odseku. Izvirni zapisnik pa mora shraniti okrožni tajnik v arhivu.

Kdaj naj se vrši revizija pri odsekih?

Pri vseh v eno okrožje spadajočih odsekih se mora izvršiti revizija vsaj enkrat na leto. Čas določi za revizijo odseka izbrani revizor sam. Vsaj en teden prej pa mora dotičnemu odseku, ki ga ima revidirati, naznaniti pismeno, kdaj bo prišel odsek revidirati.

Kdo povrne revizijske stroške?

Revizijske stroške mora povrniti odsek, ki je revidiran, sam.

Kdo izvrši revizijo pri onih odsekih, ki so sami okrožje?

Revizijo pri onih okrožjih, pri katerih obstoji en sam odsek, pa izvrše, kakor bomo pozneje videli, revizorji odbora Z. O.

V. Tehnični poslovnik za okrožja.

§ 1. Okrožni vaditeljski zbor sestoji iz načelnikov in podnačelnikov v eno okrožje spadajočih odsekov, ki iz svoje srede izvolijo okrožnega načelnika in podnačelnika.

§ 2. V okrožni vaditeljski zbor se lahko sprejemajo tudi posamezni vaditelji v isto okrožje spadajočih odsekov, ako mu s svojo telovadsko znanostjo morejo pomagati.

Ali smejo razen načelnika, podnačelnikov in vaditeljev postati tudi drugi telovadci člani okrajnega vaditeljskega zbora?

Ni pripuščeno. Vsled tega odpade tudi vprašanje, ali sme razen teh postati načelnik ali podnačelnik tudi kak drug telovadec iz odsekov dotičnega okrožja.

§ 3. Okrožni načelnik in podnačelnik imata pravico, udeleževati se sej predsedstva Z. O.

Ta odstavek je važen vsled tega, ker daje načelnikom in podnačelnikom priliko, da večkrat lahko ustmeno povedo svoje želje in zahteve pri predsedstveni seji.

Katere so dolžnosti okrožnega vaditeljskega zbora?

Okrožni vaditeljski zbor ima sledeče dolžnosti:

1. Sklicati vsaj enkrat na mesec sejo (če mogoče, najbolje hkrati z odborom okrožja).

2. Nadzorovati in poučevati v okrožje spadajoče odseke v tehničnem delu po navodilih Zveznega vaditeljskega zbora.

3. Pošiljati mlajšim, tehnične izobrazbe potrebnim odsekom, svoje vaditelje, oziroma preiskrbeti jim vaditelje od Z. O.

4. Poslati Z. O. vsakokrat prepis sejnega zapisnika. Tega ima napraviti zapisnikar. Zapisnikarjem se izvoli eden za delj časa ali pa se izbere pri vsaki seji posebej.

Katere pravice ima okrožni vaditeljski zbor?

Okrožni vaditeljski zbor ima sledeče pravice:

1. Sme prirejati izlete in javne telovadbe, za kar mora na podlagi v to potrebnega načrta po okrožnem odboru izposlovati dovoljenje od Zvezinega vaditeljskega zbora. Ta poslednji lahko tako prireditev tudi prepove, če se mu zdi to potrebno.

2. Odločevati v sporazumu z Zvezinim vaditeljskim zborom kraj in čas javnih prireditev in napravljati zanje programe.

VI. Odseki — člani.

Kateri odseki spadajo v eno okrožje?

Kakor že prej omenjeno, spadajo v eno okrožje vsi tisti že obstoječi ali pozneje ustanovljeni odseki, katere predsedstvo Z. O. v okrožje določi. Potrdi jih odbor Z. O.

Kaj se zgodi z nanovo ustanovljenimi odseki?

Ko predsedstvo okrožja zve, da se namerava v okrožju ustanoviti nov telovadni odsek, mora pomagati pri ustanovitvi in ustanovitev odseka takoj naznaniti predsedstvu Z. O. Ko je odsek sprejet v Zvezo, ga predsedstvo obenem s sprejemom odloči tudi v okrožje in to okrožnemu predsedstvu naznani.

VII. Seje okrožnega odbora in vaditeljskega zbora.

Kdaj, kako in kje naj se vrše seje?

Seje okrožnega odbora in vaditeljskega zbora se morajo vršiti vsak mesec. Udeležiti se jih morajo vsi odborniki oziroma načelniki. Ako je kdo izmed njih zadržan, mora to pismeno naznati okrožnemu predsedstvu. Seje sklicuje okrožno predsedstvo pismeno. Priporočati je, da se priloži vabilu tudi dnevni red seje. Kje in kdaj naj se pa vrše seje, to se določi pri vsaki seji posebej. Seje se vrše lahko v okrožnem središču ali pa na kraju, kjer obstoji kak v okrožje spadajoči odsek. Priporočati je tudi, da se vrši seja okrožnega odbora istočasno s sejo okrožnega vaditeljskega zbora, in sicer tako, da se vrši najprvo odborova, potem pa vaditeljskega zbora seja. O obeh sejah se mora napraviti zapisnik in prepis poslati predsedstvu Z. O.

VIII. Okrožni občni zbor.

Kdaj in kako se vrši okrožni občni zbor?

Vsako okrožje mora imeti enkrat na leto svoj redni občni zbor. Čas in kraj se določi pri odborovi seji okrožja. Povabi naj se na ta občni zbor vedno tudi predsedstvo Z. O., ki pošlje k občnemu zboru svojega zastopnika. Dnevni red občnega zbora naj obsega sledeče točke:

1. poročilo predsednika,
2. poročilo tajnika,

3. poročilo blagajnika,
4. poročilo načelnika,
5. poročilo tajnika vaditeljskega zbora,
6. določitev članarine za prihodnje leto,
7. določitev časa in kraja letne okrožne telovadbe,
8. volitev okrožnega predsednika,
9. volitev okrožnega načelništva,
10. slučajnosti.

Tudi o okrožnem občnem zboru se mora napraviti zapisnik in prepis poslati predsedstvu Z. O.

IX. Okrožje in odsek.

Vsak odsek ima v okrožnem odboru svojega zastopnika, ki je odsekov predsednik. V okrožnem vaditeljskem zboru pa ima vsak odsek kot svojega zastopnika svojega načelnika. Izmed predsednikov posameznih odsekov se izvoli okrožno predsedstvo. Predsedniki in načelniki odsekov se morajo redno udeleževati sej okrožnega odbora in vaditeljskega zbora. Poročati morajo o delovanju odsekov v organizatoričnem in tehničnem smislu. Odseki morajo okrožnemu predsedstvu naznanjati svoje prireditve in ako okrožni odbor, oziroma vaditeljski zbor določi, morajo v okrožje spadajoči odseki pošiljati predsedstvu okrožja tudi prepise odborovih sej in sej vaditeljskega zbora. Posamezni, v okrožje spadajoči odseki morajo strogo izvrševati sklepe sej okrožnega odbora in vaditeljskega zbora.

X. Kazni.

Okrožni odbor in vaditeljski zbor imata pravico pri svojih sejah nalagati v okrožje spadajočim odsekom za njihove prestopke sledeče kazni:

1. ukor,
2. poostreni ukor,
3. izključitev.

Vsaka določena kazen se mora naznaniti odseku pismeno. Odsek ima pravico pritožiti se na predsedstvo Z. O. in na okrožni občni zbor.

XI. Članarina.

Vsak odsek mora prispevati v okrožno blagajno znesek, ki ga določi okrožni občni zbor. Zneski okrožne blagajne se porabljajo v pokritje pisarniških stroškov in pa kot prispevki za odposlance okrožja k raznim prireditvam.

XII. Znaki.

1. Predsednik Z. O. nosi široko slovensko trobojnico, visečo od desne rame proti levi.
2. Načelnik Z. O. nosi bel pas okoli pasu.
3. Predsedniki odsekov nosijo na levem ro kavu surke približno 15 centimetrov širok trobojni trak, katerega ima pri javnih nastopih v odsotnosti predsednika nositi tudi podpredsednik.

4. Načelniki odsekov nosijo poleg navadnega usnjatega pasu še moder pas z belimi trakovi in od leve rame na rdečem traku visečo trobco v velikosti od 12 do 18 cm.

5. Okrožni predsednik in načelnik nosita poleg zgoraj omenjenih znakov še belo zaponko, prišito na levem ramenu surke.

6. Vaditelji posameznih odsekov, ki so prestali vaditeljske skušnje, nosijo na levem ramenu surke modre zaponke.

XIII. Ime.

Vsako okrožje se imenuje po kraju, v katerem je središče okrožja, n. pr. jeseniško okrožje, kamniško okrožje itd. Ako pa je kraj posebno velik, se imenuje okrožje tudi lahko po dveh krajih, n. pr. vrhniško-logaško okrožje.

Tretji del: Zveza Orlov.

Uvod.

Ker se je mladeniška organizacija od leta do leta širše razvijala, je bilo treba skrbeti, da dobe po vsej slovenski domovini raztreseni telovadni odseki središče, ki naj bi bilo vodstvo obenem odsekov, obenem pa glava in srce celotnega organizma. Zato se je ustanovila »Zveza telovadnih odsekov«, ki je dobila pozneje ime »Zveza Orlov«.

Poslovnik Zveze Orlov.

I. Ime.

§ 1. Zveza Orlov v Ljubljani.

Kakor že gori omenjeno, imenovala se je prvotno naša zveza »Zveza telovadnih odsekov«. Po seji odbora te zveze v Bohinju leta 1909., kjer so dobili odseki ime »Orel«, se je izpremenilo tudi ime zveze, ki se imenuje sedaj »Zveza Orlov«.

II. Namen.

§ 2. Zvezi namen je gojiti in širiti telesne vaje v povzdigo telesnih in nravnih moči med slovensko mladino; zbliževati mladeniške organizacije in ustanavljati nove telovadne odseke pri društvih, ki so združena v »Slovenski krščanski socialni zvezi« v Ljubljani.

Zveza skrbi torej za vodstvo odsekov v tehničnem in organizatoričnem smislu. Njen namen ni samo povzdigniti telesne, temveč tudi npravne moči med slovensko mladino. Ona zbližuje na svojih prireditvah, potom svoje organizacije in lastnega glasila že obstoječe mladeniške organizacije, ustanavlja pa tudi nove organizacije pri društvih, ki so v »Slovenski krščanski socialni zvezi«.

III. Sredstva v dosego namena.

§ 3. Svoj namen dosega zveza s sledečimi sredstvi:

- a) ona skrbi za uvedbo enotnega vadbenega sestava in metode;
- b) prireja shode, javne in tekmovalne telovadbe, slavnosti, predavanja in izlete;
- c) prireja tečaje za izobrazbo vaditeljev;
- č) pošilja vaditelje in nadzornike k odsekom;
- d) izdaja spise o telovadnih stvareh in statistiko o stanju telovadnih odsekov.

Ako hoče zveza res svoj namen doseči, mora skrbeti, da je delo v njenih organizacijah zasnovano na enotni podlagi in da se izvršuje to delo po enotnem načrtu. K temu delu pa ne spada samo delo v telovadnici (tehnično delo), temveč tudi duševno vzgojno delo (organizatorično delo). Zveza postavlja za oboje delo principe. V okviru Zvezinih določil se mora potem ravnati delo pri posameznih odsekih. Kakor morajo biti člani odsekov pokorni svojim vaditeljem, tako morajo biti Zvezini člani pokorni določilom Zvezinega odbora in predsedstva.

Da se zanesejo nameni Zvezini med najširše mase slovenske mladine, zato prireja Zveza shode, predavanja, slavnosti in izlete. Namen vseh teh prireditvev ni in ne sme biti zabava, temveč delo, ki je podobno delu kmetovalca, ki seje spomladi seme v razorano njivo z namenom, da bo to seme rodilo sad.

Da se izobrazba vaditeljev posameznih odsekov bolj in bolj izpopolni, prireja Zveza večdnevne tečaje, na katerih nudi obiskovalcem tehnično in organizatorično izobrazbo.

Da more imeti Zveza pregled, kako posamezni njeni člani-odseki izvršujejo dano jim nalogo, zato pošilja od časa do časa k odsekom nadzornike, ki imajo nalogo pregledovati odsekovo poslovanje, dajati potrebna navodila in o vsem poročati Zvezinemu predsedstvu, ki na podlagi tega poročila ukrene vse potrebno v pro-speh odseka.

Vse to pa ne zadostuje. V svrhu še popolnejše izobrazbe in informacije izdaja Zveza tudi spise o stvareh, ki se tičejo njenega dela, in pa poročila o stanju v njej združenih odsekov.

IV. Prispevki.

§ 4. V pokritje potnih stroškov za nadzornike in učitelje prispevajo posamezni odseki po potrebi navadno na ta način, da odsek, h kateremu pošlje Zveza učitelja ali nadzornika, le-temu poravna potnino. V pokritje drugih Zvezinih stroškov prispeva vsak odsek 5 kron na leto.

Ker dobiva Zveza od svojih članov samo po 5 kron letnega prispevka, ki ga porabi v pokritje

pisarniških stroškov, ne more iz svoje blagajne poravnati potnin za učitelje in nadzornike. Vsled tega so dolžni odseki sami, da poravnajo te stroške. Nadzorniki in učitelji so pa obvezani, da ne smejo sprejemati nobenih drugih nagrad ali daril.

V. Članstvo.

§ 5. Zvezin član more biti samo telovadni odsek kateregakoli društva, združenega v »Slovenski krščanski socialni zvezi«. Pred sprejemom mora poslati odsek Zvezi natančno poročilo o ustanovitvi, o številu članov, o telovadnih prostorih, kakor tudi o vseh stvareh, po katerih vpraša Zvezino predsedstvo.

§ 6. Zvezin član prestane biti odsek:

- a) Če sklene izstop iz Zveze in to primerno naznani Zvezinemu predsedstvu;
- b) če se na sklep Zvezinega odbora izključi iz Zveze. Izključitev dobi takoj veljavo, preklicati pa se more na sklep Zvezinega občnega zbora.

Važno je, da ima Zveza natančen pregled o odseku, katerega sprejme. Zato je treba, da izpolni odsek v gori navedenem § 5. postavljena določila glede sprejema. Zgodi se lahko, da se ustanovi več odsekov, ki pa nimajo danih pogojev, da bi prospevali. Zveza mora biti previdna pri sprejemanju članov, da odsekov, katerim ni dana življenjska moč, ne sprejme za člane. Taki odseki ji postanejo lahko samo v oviro.

Prav tako je važno, da pazi Zveza, da nima včlanjenih takih odsekov, ki bi delali celokupni

organizaciji sramoto. Kakor mora paziti posamezni odsek, da ima za člane samo mladeniče, ki izpolnujejo v vsakem oziru odsekova določila, prav tako mora paziti Zveza, da ni na njenem telesu bolnih udov. Zato ima pravico in dolžnost, take odseke, ki so rane na zdravem organizmu, odrezati — izključiti.

VI. Pravice in dolžnosti članov.

§ 7. Vsak v Zvezo sprejeti odsek ima pravico, biti deležen vseh koristi vsled Zvezine delavnosti in se udeleževati po svojih zastopnikih tudi vseh volitev v Zvezi.

§ 8. Dolžnost vsakega Zvezi pripadajočega odseka je, vobče pospeševati Zvezin namen, posebej pa:

- a) udeležiti se Zvezine javne telovadbe in prirediti enkrat na dve leti krajevno javno telovadbo, sam ali pa skupno z drugimi telovadnimi odseki;
- b) poslati udeležnike na tečaj za izobrazbo vadiateljev;
- c) poslati ob določenem času Zvezinemu odboru poročilo o svojem delovanju;
- č) izvršiti vse odredbe Zveze;
- d) plačevati v Zvezino blagajno letni prispevek.

Katere so koristi, ki izvirajo iz Zvezine delavnosti in ima vsak odsek pravico, biti teh koristi deležen? Koristi, ki izvirajo iz Zvezine delavnosti, izvirajo iz Zvezinega tehničnega in organizatoričnega dela. V svrhu tehnične izobrazbe vadiateljev pošilja Zveza k novoustanovljenim odse-

kom svoje učitelje. Vsak odsek ima pravico zahtevati po potrebi takega učitelja. Dalje prireja Zveza vsako leto tehnične tečaje. Vsak odsek ima pravico, pošiljati k tem tečajem svoje vaditelje. Tudi pismenim potom daje Zveza od časa do časa potrebna tehnična navodila in rešuje po svojem vaditeljskem zboru vsa tehnična vprašanja.

Koristi, ki izvirajo iz Zvezinega organizatoričnega dela, so prav tako raznovrstne. Zveza pošlje na zahtevo k odsekom predavatelje, ustanavlja odseke, izdaja lastno glasilo, daje pismenim potom organizatoričnega dela se tičoča navodila; prireja dalje tečaje in skrbi, da je zveza med odseki kar najbolj živahna. Vseh koristi, ki izvirajo iz tega dela, se ima vsak odsek pravico posluževati.

Vsak v Zvezo včlanjen odsek ima pa tudi dolžnosti, ki so navedene v gornjem § 8. Te dolžnosti mora vsak odsek vestno izpolnjevati in s tem podpirati Zvezo pri delu za dosego njenih ciljev.

VII. Zvezina uprava.

§ 9. Zadeve Zveze Orlov ureja občni zbor, odbor in predsedništvo. Tehnične zadeve oskrbuje Zvezni vaditeljski zbor.

VIII. Občni zbor.

§ 10. Občni zbor sestoji iz zastopnikov telovadnih odsekov, ki pripadajo Zvezi. Vsak odsek pošlje na občni zbor dva zastopnika, in sicer:

a) predsednika, b) načelnika, oziroma njihova namestnika.

Redni občni zbor se vrši vsako leto enkrat. Dolžnost vsakega odseka je, da pošlje na občni zbor svoje gori navedene zastopnike. Ako je predsednik ali načelnik zadržan, morata priti na občni zbor podpredsednik in podnačelnik. Vsi ti zastopniki morajo imeti od odbora pismeno potrdilo, da so upravičeni zastopati odsek na občnem zboru.

§ 11. Redni občni zbor je sklicati odboru vsako leto v prvi polovici upravnega leta; če mogoče, naj se vrši menjaje na sedežih posameznih odsekov.

Izredni občni zbor more sklicati Zvezin odbor, kadar smatra to za nujno potrebno. Sklicati ga pa mora, če ga zahteva tretjina v Zvezi združenih odsekov. Sklic občnega zbora se mora najmanj mesec dni naprej, spored njega pa najmanj sedem dni naprej odsekom naznaniti. Občnemu zboru predseduje Zvezin predsednik ali pa podpredsednik, če pa sta oba zadržana, pa po občnem zboru samem izvoljeni predsednik. Pristop k občnemu zboru z razpravno pravico imajo vsi člani Zvezinih odsekov. Glasovalno in volivno pravico pa imajo samo zastopniki v Zvezi združenih odsekov.

Občni zbor je sklepčen, če je prisotna petina vseh zastopnikov Zvezinih odsekov in določa in voli z nadpolovično večino glasov navzočih zastopnikov; ob enakosti glasov odločuje predsednik, ki sicer ne glasuje. Pri volitvah odločuje ob enakosti glasov žreb. Vsak zastopnik ima samo

en glas. Za premeno poslovnika je treba dveh tretjin glasov prisotnih zastopnikov.

Ko bi se ne sešlo zadostno število zastopnikov, se skliče z istim oznanilom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa brez ozira na število navzočih zastopnikov. Vse volitve se vrše z glasovnicami, ki jih mora vsak odsekov zastopnik oddati osebno. Aklamacija je le tedaj dopustna, če jo sklene občni zbor.

§ 12. Zvezni občni zbor mora odločevati o vseh stvareh, ki se tičejo Zveze.

Pridržuje pa se mu:

- a) voliti predsedstvo, t. j. predsednika, podpredsednika, tajnika, njegove namestnike, blagajnika, njegovega namestnika in načelnika ter podnačelnika;
- b) voliti revizorje;
- c) potrjati poročila Zvezinega odbora, vaditeljskega zbora in revizorjev;
- č) sklepati o premembi pravil;
- d) odločevati o prizivih odsekov proti odborovim sklepom;
- e) odločevati o predlogih, ki jih stavi odbor ali odsek;
- f) sklepati o razdružitvi Zveze;
- g) proglašati izjave o zadevah, ki se tičejo Zvezinega namena.

IX. Odbor.

§ 13. Odbor sestoji iz predsedstva, izvoljenega za dobo enega leta na Zvezinem občnem zboru in

vseh predsednikov telovadnih odsekov, ki niso že izvoljeni od Zvezinega občnega zbora.

§ 14. Zvezin odbor, kateremu predseduje predsednik, ali če je ta zadržan eden izmed podpredsednikov, začne svoje poslovanje takoj po občnem zboru in je vrši do novega občnega zbora. Odborov član prestane biti, kdor dvakrat zapored brez oprostitev izostane od odborove seje, ali če odbor dvakrat zapored njegove oprostitev ne sprejme kot veljavne, dalje če je prestal biti član Zvezinega odseka, ali če je odsek, katerega član je, sam izstopil iz Zveze.

Sedež odboru je Ljubljana. K sejam se shaja odbor ali v Ljubljano ali pa na sedež kakega Zvezinega odseka. Sklicuje seje predsednik, kraj pa redno določi odbor.

Če zahteva tretjina odborovih članov, mora predsednik ali eden izmed podpredsednikov v štirinajstih dneh po pismeno došli zahtevi sklicati izredno odborovo sejo.

Za sklepčnost odbora je treba, da je prisotna vsaj tretjina njegovih članov. Sklepa in voli se z nadpolovično večino glasujočih. Ob enakosti glasov odločuje glas predsednika, ki sicer ne glasuje, pri volitvah pa žreb.

§ 15. Odbor ureja notranje in zunanje Zvezine zadeve, kolikor niso pridržane sklepom občnega zbora; zlasti pa mu je:

- a) odločevati o predlogih, podanih po predststvu ali odsekih;
- b) razveljavljati sklepe predsedstva, če najmanj četrtnina vseh Zvezinih odsekov vloži

- proti njim ugovor in naznani to odboru pismeno najdalje 30 dni po obvestitvi odsekov;
- c) imenovati iz svoje srede nadzornika, po potrebi tudi več, katerih naloga je nadzorovati delovanje odsekov v izventehničnem telovadskem oziru;
 - č) odobravati sklepe vaditeljskega zbora, čas in smer skupnih javnih in tekmovalnih telovadb vseh Zvezinih odsekov in vaditeljskih tečajev, ki jim je namen seznanjati z vadenim sestavom in metodo in z napredki v telovadni stroki;
 - d) sklicevati shode in prirejati skupne izlete;
 - e) sprejemati priglašene odseke v Zvezo;
 - f) podajati občnemu zboru poročila o svojem delovanju in predloge o vseh smereh, določenih v poslovniku;
 - g) sestavljati poslovnike;
 - h) zahtevati vsako leto od odsekovih odborov podrobna poročila o stanju in delovanju posameznih Zvezinih odsekov, po katerih sestavlja Zvezina poročila;
 - i) vobče čuvati nad rednim izpolnjevanjem dolžnosti odsekov, združenih v Zvezi;
 - j) odkazovati določene naloge v mejah poslovnika kakemu posameznemu odseku v izvršitev ali več odsekom v skupno izvedbo.

X. Predsedstvo.

§ 16. Člani predsedstva so: predsednik, podpredsedniki, tajniki, blagajnik, njegov namestnik, načelnik in podnačelniki in vsi okrožni predsedniki. Predsedstvo je izvršilni in upravni

organ Zveze. Naloga mu je pripravljati zadeve, ki jih je razpravljati v odborovi seji, izvršiti vse v odboru storjene sklepe, urejati in paziti na izvršitev Zvezinih podjetij in zdev. Voditi pa je notranjo Zvezino upravo v mejah in po načelih, določenih mu po odboru.

§ 17. Predsednik, ali če je ta zadržan, eden izmed podpredsednikov, zastopa Zvezo v vseh vnanjih zadevah nasproti odboru »Slovenske krščanske socialne zveze« v Ljubljani in nasproti tretjim osebam. Listine, dopise, razglase podpisujeta in pripravljata v imenu Zveze predsednik ali podpredsednik in tajnik; tiste pa, ki se tičejo samo tehničnega dela, pa načelnik, odnosno podnačelnik in zapisnikar vaditeljskega zbora.

§ 18. Namestnike članov predsedstva sklicuje v predsedstvo, če se kak član predsedstva iz temeljitih vzrokov ne more udeleževati dela ali če izstopi iz predsedstva, predsednik.

XI. Vaditeljski zbor.

§ 19. Člani Zvezinega vaditeljskega zbora so:

- a) načelnik, ki ga voli Zvezni občni zbor;
- b) podnačelniki, izvoljeni na letnem občnem zboru;
- c) okrožni načelniki;
- č) vsi načelniki v Zvezi združenih odsekov;
- d) vsi Zvezini potovalni učitelji, katere imenuje vaditeljski zbor, sestoječ iz članov pod a), b) in c) in jih potrdi Zvezin odbor.

§ 20. Vaditeljskemu zboru je izročeno tehnično vodstvo Zveze. Urejati mu je telovadne zadeve in izvršiti vsa z njimi zvezana dela; sploh

vršiti vse Zvezine naloge v oziru telovadbe, izobrazbe in napredka.

K sejam se shaja vaditeljski zbor po potrebi; sniti pa se mora, če zahteva to najmanj tretjina njegovih članov. Vaditeljskemu zboru predseduje načelnik, če je zadržan, ga nadomešča eden podnačelnikov. Zbor izvoli iz svoje srede tajnika, Zvezinega nadzornika, po potrebi tudi več, ki z obiski Zvezinih odsekov v tehničnem oziru nadzorujejo Zvezine odseke.

Vaditeljski zbor imenuje sodnike za Zvezine tekmovalne telovadbe, dela tehnične priprave za Zvezine javne telovadbe, shode, izlete in vaditeljske tečaje. Stavlja dalje odboru predloge glede vseh tehničnih zadev, ki bi se imele predložiti Zvezinem občnem zboru.

Vaditeljski zbor veljavno sklepa in voli, če je navzočih najmanj tretjina njegovih članov. Odločuje nadpolovična večina glasov prisotnih članov.

XII. Revizorji.

§ 21. Občni zbor voli za dobo enega leta izmed članov odsekov tri revizorje, ki imajo pravico in dolžnost:

- a) nadzorovati poslovanje odbora in vaditeljskega zbora;
- b) poročati o delovanju obeh občnemu zboru in predlagati istemu absolutorij.

XIII. Razne določbe.

§ 22. Kdor je bil izključen iz kakega Zvezinega odseka, ga ne sme sprejeti za člana kak drug odsek.

XIV. Razdružitev.

§ 23. Zveza se razdruži, če za to glasuje najmanj tri četrtine na Zveznem občnem zboru navzočih zastopnikov in ta sklep potrdi odbor »Slovenske krščanske socialne zveze« v Ljubljani. V tem slučaju pa se mora občnega zbora udeležiti najmanj dve tretjini vseh zastopnikov Zvezinih odsekov.

Vsebina.

Prvi del: Odsek.

Uvod	1
I. Poslovnik odseka	2
a) Organizatorični del poslovnika	2
b) Tehnični del poslovnika	5
c) Določila glede na izlete	10
II. Odbor telovadnega odseka	11
III. Vaditeljski zbor	13
IV. Člani	15
V. Naraščaj	18
VI. Seje odbora in vaditeljskega zbora	19
VII. Občni zbor	21
VIII. Društvo in odsek	24
IX. Kako občuje odsek s političnimi oblastmi	25
X. Uniforma	26
XI. Znaki	28
XII. Mladost	28
XIII. Čebelica	28
XIV. Kazni	29
XV. Sprejemanje članov	30
XVI. Ime	31

Drugi del: Okrožje.

Uvod	35
I. Organizatorični poslovnik za okrožja	36
II. Okrožni odbor	40
III. Okrožno predsedstvo	41
IV. Revizija	42
V. Tehnični poslovnik za okrožja	43
VI. Odseki-člani	45
VII. Seje okrožnega odbora in vaditeljskega zbora	46
VIII. Okrožni občni zbor	46
IX. Okrožje in odsek	47

X. Kazni	48
XI. Članarina	48
XII. Znaki	48
XIII. Ime	49

Tretji del: Zveza Orlov.

Uvod	53
Poslovnik Zveze Orlov	53
I. Ime	53
II. Namen	53
III. Sredstva v dosego namena	54
IV. Prispevki	55
V. Članstvo	56
VI. Pravice in dolžnosti članov	57
VII. Zvezna uprava	58
VIII. Občni zbor	58
IX. Odbor	60
X. Predsedstvo	62
XI. Vaditeljski zbor	63
XII. Revizorji	64
XIII. Razne določbe	64
XIV. Razdružitev	65

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIZNICA

COBISS

00000320603

